

Prehľad najvýznamnejších konsolidačných opatrení

V septembri 2025 schválili poslanci Národnej rady SR zákon č. 261/2025 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s konsolidáciou verejných financií. Tzv. balík „lex konsolidácia“ by podľa vyjadrenia Ministerstva financií SR mal prispieť k postupnej stabilizácii verejných financií, k zníženiu deficitov a k zlepšeniu hospodárenia štátu.

Medzi prijatými zmenami sú aj viaceré novinky v daniach a odvodoch. Prinášame vám praktický prehľad najvýznamnejších zmien z nasledovných zákonov: **zákon o dani z príjmov, zákon o dani z pridanej hodnoty, zákon o zdravotnom poistení, zákon o sociálnom poistení, zákon o cestovných náhradách, zákon o štátnych sviatkoch, zákonník práce.**

1. Zákon o dani z príjmov

Zmeny vo výške minimálnej dane pre právnické osoby

V § 46b ods. 2 zákona o dani z príjmov sa dopĺňa nová výška minimálnej dane pre právnické osoby. Tým právnickým osobám, ktoré za zdaňovacie obdobie začínajúce 1. januára 2026 a neskôr dosiahnu zdaniteľné príjmy viac ako 5 000 000 eur, sa priradí minimálna daň vo výške 11 520 eur. Zvyšné limity minimálnej dane pre právnické osoby zostávajú zachované.

Tab. č. 1: Prehľad minimálnej dane právnických osôb:

Dosiahnuté zdaniteľné príjmy:	Výška minimálnej dane právnickej osoby za zdaňovacie obdobie:	
	Začínajúce najneskôr 31.12.2025	Začínajúce 1.1.2026 a neskôr
≤ 50 000 €	340 €	340 €
> 50 000 € a súčasne ≤ 250 000 €	960 €	960 €
> 250 000 € a súčasne ≤ 500 000 €	1 920 €	1 920 €
> 500 000 € a súčasne ≤ 5 000 000 €	3 840 €	3 840 €
> 5 000 000 €	3 840 €	11 520 €

Nové daňové sadzby pre fyzické osoby

Lex konsolidácia prináša ďalšie pásma progresívneho zdanenia príjmov fyzických osôb (ďalej FO). Nové sadzby vo výške 30 % a 35 % uplatnia všetky fyzické osoby, ktoré za zdaňovacie obdobie začínajúce **1. januára 2026** a neskôr dosiahnu príjem podľa:

- § 5 – príjmy zo závislej činnosti
- § 6 ods. 1 a 2 – príjmy z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti
- § 6 ods. 3 – príjmy z prenájmu nehnuteľnosti
- § 6 ods. 4 – príjmy z použitia diela a umeleckého výkonu (tzv. autorské príjmy)
- § 8 – ostatné príjmy.

Tab. č. 2: Prehľad sadzieb pre FO – príjem z podnikania a samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov) pre zdaňovacie obdobie roka 2026:

Dosiahnuté zdaniteľné príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2:	Uplatniteľná sadzba dane	
≤ 100 000 €	15 % zo základu dane (ďalej ZD)	
> 100 000 €	19 % zo ZD neprevyšujúceho 154,8-násobok životného minima (ďalej ŽM ¹)	
	25 % z tej časti ZD, ktorá presiahne 154,8-násobok ŽM ¹ a nepresiahne 212,4-násobok ŽM ¹	
	30 % z tej časti ZD, ktorá presiahne 212,4-násobok ŽM¹ a nepresiahne 264-násobok ŽM¹	nové
	35 % z tej časti ZD, ktorá presiahne 264-násobok ŽM¹	nové

UPOZORNENIE! Pri ročnom zúčtovaní príjmov a podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2025 sa ešte budú uplatňovať právne predpisy, ktoré sú platné a účinné k 31. decembru 2025. Nové sadzby a pravidlá uvedené vyššie sa uplatnia pri ročnom zúčtovaní príjmov a podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2026.

Úprava koeficientu na výpočet NČZD

V súvislosti s rozšírením pásiem zdanenia príjmov FO sa upravuje aj koeficient na výpočet nezdaniteľnej časti základu dane **na daňovníka a na manželku (manžela) daňovníka**, pričom jej výška bude závisieť od dosiahnutého základu dane. Prehľad jednotlivých koeficientov za zdaňovacie obdobia 2025 a 2026 uvádzame v tabuľkách č. 3 a 4 nižšie.

Tab. č. 3: Prehľad NČZD na daňovníka za zdaňovacie obdobie 2025 a 2026:

NČZD na daňovníka pre 2025		NČZD na daňovníka pre 2026	
21-násobok ŽM	5 753,79 €	21-násobok ŽM	5 966,73 €
92,8-násobok ŽM	25 426,27 €	91,8-násobok ŽM	26 083,13 €
44,2-násobok ŽM	12 110,36 €	51,6-násobok ŽM	14 661,11 €

Tab. č. 4: Prehľad NČZD na manželku (manžela) za zdaňovacie obdobie 2025 a 2026:

NČZD na manželku (manžela) pre 2025		NČZD na manželku (manžela) pre 2026	
19,2-násobok ŽM	5 260,61 €	19,2-násobok ŽM	5 455,30 €
176,8-násobok ŽM	48 441,43 €	154,8-násobok ŽM	43 983,32 €
63,4-násobok ŽM	17 370,97 €	70,8-násobok ŽM	20 116,40 €

Daň z výnosu (príjmu) z poplatku za hazardné hry

Novela zákona o dani z príjmov zavádza pre banky a pobočky zahraničných bánk osobitný základ dane, do ktorého sa zahŕňajú poplatky účtované klientom pri platbách kartou na tzv. hráčske účty. Tento osobitný základ dane bude zdaňovaný sadzbou 54 %. Výnos z týchto poplatkov však bude následne možné vylúčiť zo základu dane.

Predĺženie investičného obdobia pre odpočet výdavkov na investície

S cieľom podporiť uplatnenie odpočtu výdavkov (nákladov) na investície sa predlžuje investičné obdobie, v ktorom bude možné uplatniť odpočet nákladov na investície zo súčasných 6 na 9 rokov (t. j. roky 2022–2030). Toto predĺženie sa bude vzťahovať na už existujúce ale aj na nové investičné plány.

2. Zákon o dani z pridanej hodnoty

Zvýšenie sadzby DPH z 19 % na 23 % pre vybrané tovary

Zo zoznamu tovarov so zníženou sadzbou DPH sa vyradia niektoré potraviny a budú sa zdaňovať základnou sadzbou 23 %. Ide predovšetkým o výrobky určené na ľudskú konzumáciu, ktoré obsahujú viac cukru alebo soli – napríklad sladkosti, koláče, zmrzliny, sladené nápoje, džemy či slané pochutiny (tyčinky, chipsy). Zmena sa nedotkne dietetických potravín, ak splnia vybrané podmienky.

²Za dlhodobý nájom sa považuje nepretržité držanie alebo používanie automobilu počas obdobia dlhšieho ako 30 dní.

Obmedzenie odpočtu DPH pri vybraných kategóriách motorových vozidiel používaných aj na súkromné účely

Novela zákona o DPH zavádza paušálny mechanizmus odpočtu DPH pri osobných motorových vozidlách (ďalej MV) používaných na zmiešané použitie, t. j. **na podnikanie a súčasne aj na súkromné účely**.

Po novom si platiteľ DPH bude môcť odpočítať DPH **len vo výške 50 %** z celkovej sumy, ak v období **od 1. januára 2026 až 30. júna 2028** nadobudne nové MV alebo na základe dlhodobej nájomnej² alebo obdobnej zmluvy (vrátane finančného a operatívneho leasingu) začne používať MV kategórie:

- M1 – MV s najmenej 4 kolesami navrhnuté a skonštruované najmä na prepravu osôb a ich batožiny, s najviac 8 miestami na sedenie okrem miesta na sedenie vodiča;
- L1e – ľahké dvojkolesové MV, napr. moped;
- L3e – dvojkolesový motocykel, napr. motorky;

V období od 1. januára 2026 do 30. júna 2028 sa paušálny odpočet DPH vo výške 50 % bude týkať aj súvisiacich výdavkov, ako sú opravy, náhradné diely, **pohonné látky** a iné tovary a služby viazané na prevádzku MV kategórie M1, L1e a L3e, **pričom nie je dôležité, kedy boli tieto MV obstarané**. To znamená, že ak platiteľ DPH obstaral MV uvedenej kategórie ešte pred účinnosťou novely zákona a od 1.1.2026 ho bude používať na podnikateľské aj súkromné účely, z týchto súvisiacich výdavkov si bude môcť uplatniť odpočet DPH iba v paušálnej výške 50 %.

UPOZORNENIE! Nové pravidlá sa nebudú vzťahovať na iné kategórie MV ako sú uvedené vyššie, ani na MV, ktoré platiteľ DPH používa na podnikanie ako je napr. krátkodobý nájom vozidiel, doprava osôb za protihodnotu, taxislužba a pod. Rovnako sa neuplatnia ani na novonadobudnuté MV, ktoré platiteľ DPH nezaraďí do investičného majetku, ale bude ho evidovať ako zásoby. Povinný paušálny odpočet sa nedotkne ani MV využívaných výlučne na podnikateľské účely.

Výhodou zavedenia tejto úpravy je, že platiteľovi DPH nevznikajú povinnosti viesť si záznamy a dokazovať (skutočný) rozsah použitia osobného motorového vozidla na podnikanie a na súkromné účely.

Nové povinnosti súvisiace s motorovým vozidlom používaným výlučne na podnikateľské účely

Pokiaľ sa platiteľ DPH v období od 1. januára 2026 do 30. júna 2028 rozhodne motorové vozidlo používať **výlučne na podnikateľské účely**, bude z paušálneho odpočítania DPH vyňatý. Uplatní si teda plný nárok na odpočet vstupnej DPH z obstarania MV ale aj súvisiacich nákladov. Platiteľom, ktorí budú používať MV len na podnikateľské účely, však pribudnú nové povinnosti:

- Použitie MV len na služobné účely je platiteľ DPH povinný oznámiť správcovi dane v lehote na podanie DPH priznania, za ktoré si uplatní odpočet DPH z obstarania MV po 1. januári 2026 (povinnosť rovnako platí pri MV používanom na základe dlhodobej nájomnej zmluvy alebo obdobnej zmluvy uzatvorenej 1. januára 2026 a neskôr). Oznámenie sa podáva na tlačive, ktorého vzor určí a uverejní na svojom portáli Finančné riaditeľstvo SR.
- Platiteľ DPH musí vedieť preukázať použitie MV len na podnikateľské účely prostredníctvom novozavedených záznamov v elektronickej podobe, ktoré budú obsahovať údaje o:
 - o MV – VIN číslo, evidenčné číslo MV, názov a typ MV;
 - o každom použití vozidla (údaje o jazdách);
 - o všetkých nákupoch tovarov a služieb slúžiacich na prevádzku MV – napr. PHL, náhradné diely, servis a opravy a pod.;

Záznamy je povinný viesť aj ten platiteľ DPH, ktorý MV obstaral alebo na základe dlhodobej nájomnej zmluvy alebo obdobnej zmluvy začal používať pred 1. januárom 2026, ak dané MV bude od 1. januára 2026 využívať výlučne na podnikanie.

3. Zákon o zdravotnom poistení

Zmena sadzieb odvodu poistného na verejné zdravotné poistenie

Spôsob výpočtu minimálneho vymeriavacieho základu pri odvodoch do zdravotnej poisťovne sa nemení. To znamená, že minimálny vymeriavací základ sa aj naďalej určí vo výške 50 % jednej dvadnástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v hospodárstve SR v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa odvody platia.

Od 1. januára 2026 sa však zvyšuje sadzba odvodu poistného na verejné zdravotné poistenie pre fyzické osoby (**zamestnanci, SZČO a samoplatitelia**) o **1 %**. Pri fyzických osobách **so zdravotným postihnutím** bude poistné zvýšené o **0,5 %**.

Od 1. januára 2028 by sa sadzba poistného pre zamestnávateľa, SZČO a samoplatiteľa mala znížiť o 1 % na pôvodnú hodnotu.

Tab. č. 5: Prehľad sadzieb poistného na zdravotné poistenie v rokoch 2025 – 2027 a od 2028:

Platiteľ poistného	Sadzba platná do 31. 12. 2025	Sadzba platná od 1. 1. 2026 do 31. 12. 2027	Sadzba platná od 1. 1. 2028
Zamestnanec *	4 %	5 %	5 %
Zamestnávateľ *	11 %	11 %	10 %
SZČO *	15 %	16 %	15 %
SZČO *	15 %	16 %	15 %

* V prípade, že ide o poistenca so zdravotným postihnutím, vyššie uvedené sadzby sa znižujú na polovicu.

4. Zákon o sociálnom poistení

Zmena definície samostatne zárobkovo činnnej osoby (SZČO)

Postavenie SZČO už nebude naviazané na dosahovanie príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Za SZČO sa bude považovať každá fyzická osoba staršia ako 18 rokov, ktorá má oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti (napr. živnostenské oprávnenie, osvedčenie o zápise samostatne hospodáriaceho roľníka do evidencie apod.) alebo ktorá vykonáva činnosť, na ktorú sa oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti nevyžaduje (napr. znalci, tlmočníci apod.). V tomto druhom prípade však fyzická osoba bude musieť túto skutočnosť potvrdiť čestným prehlásením. SZČO, ktorá podľa zmluvy vykonáva osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, bude aj naďalej vylúčená z definície SZČO.

Vznik a zánik povinného nemocenského a dôchodkového poistenia SZČO

Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO už nebude podmienené dosiahnutím určitej hranice príjmu z podnikania a/alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Po novom povinné poistenie SZČO **vzniká** od prvého dňa šiesteho kalendárneho mesiaca po mesiaci, od ktorého je SZČO oprávnená na výkon alebo prevádzkovanie podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti. Ak ide o SZČO, u ktorej sa na výkon samostatnej zárobkovej činnosti nevyžaduje oprávnenie ale-

bo postup podľa osobitného predpisu (napr. umelec, autor atď.), potom povinné poistenie SZČO **vzniká** od prvého dňa šiesteho kalendárneho mesiaca po mesiaci, od ktorého SZČO podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto zárobkovú činnosť, ale najskôr od prvého dňa šiesteho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo vyhlásenie doručené Sociálnej poisťovni.

Príklad: Fyzická osoba má povolenie na prevádzkovanie svojho podnikania od 14. januára 2026. Kedy je vzniká povinnosť platiť sociálne a dôchodkové poistenie?

Odpoveď: Povinné poistenie fyzickej osobe vzniká od prvého dňa šiesteho kalendárneho mesiaca po mesiaci, od ktorého má povolenie na prevádzkovanie podnikania, t. j. od 1. júla 2026.

Vzniknuté povinné poistenie SZČO trvá až do času, kedy jej **zanikne** oprávnenie na výkon alebo na prevádzkovanie podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo ak ide o SZČO bez oprávnenia, tak do dňa, kedy čestne nevyhlási ukončenie vykonávanie svojej činnosti. V prípade obnovenia činnosti do 60 mesiacov od jej ukončenia vzniká povinné poistenie okamžite.

Dva spôsoby určenia vymeriavacieho základu pre SZČO

Po novom sa bude určovať aj vymeriavací základ (ďalej VZ) povinne nemocensky a dôchodkovo poistenej SZČO. Uplatní sa nasledujúci postup:

- **pre SZČO s príjmom nad 50 % všeobecného VZ³ v hospodárstve Slovenskej republiky spred dvoch rokov** (pre rok 2026 je to 9 144 eur) sa VZ aj naďalej určí z dosiahnutého základu dane z príjmov navýšeného o zaplatené odvody a s použitím koeficientu 1,486;
- **pre ostatné SZČO** (t. j. novovzniknuté alebo s príjmom pod 50 % všeobecného VZ v hospodárstve SR spred 2 rokov) sa zavádza fixný VZ vo výške 26 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR spred dvoch rokov. Pre rok 2026 bude fixný VZ vo výške 396,24 eura, a povinné sociálne odvody vo výške 131,34 eura.

Zvýšenie minimálneho vymeriavacieho základu

Novelou zákona o sociálnom poistení sa minimálny mesačný VZ pre SZČO zvyšuje z 50 % na 60 % z priemernej mzdy spred dvoch rokov v hospodárstve SR. Minimálny VZ pre rok 2026 bude vo výške 914,40 eura.

5. Zákon o cestovných náhradách

Novela zákona o cestovných náhradách umožňuje operatívne stanoviť osobitné (vyššie) sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pre vybrané skupiny zamestnancov a krajiny, ak si to vyžadujú špecifické potreby daného odvetvia. V takýchto prípadoch sa nebudú používať všeobecné základné sadzby stravného. Ak však títo zamestnanci vycestujú do krajín, pre ktoré neboli stanovené špeciálne sadzby, stravné sa vypočíta podľa základných sadzieb.

Ďalšia zmena sa týka zníženia sumy stravného u zamestnanca, ktorý je vyslaný na výkon prác pri poskytovaní služieb do iného štátu EÚ (napríklad do Nemecka či Francúzska), kedy mu patrí minimálna mzda stanovená podľa právnych predpisov danej krajiny. Ak je táto minimálna mzda vyššia než jeho dohodnutá hodinová mzda na Slovensku, zamestnávateľ sa s ním môže dohodnúť na znížení stravného aj o viac ako 5 %, a to až do 25 %. Táto možnosť sa týka len prípadov, keď zamestnanec dostáva (vyššiu) osobitnú sadzbu stravného. Pri bežnej základnej sadzbe stravného však naďalej platí, že sa môže znížiť najviac o 5 %.

6. Zákon o štátnych sviatkoch

Medzi novelizovanými predpismi bol aj zákon o štátnych sviatkoch. Novela tohto zákona prináša zmeny trvalého aj dočasného charakteru:

- Štátny sviatok 17. november nie je od roku 2025 dňom pracovného pokoja,

³Všeobecný vymeriavací základ = 12-násobok priemernej mesačnej mzdy.

- 8. máj a 15. september nebudú v roku 2026 dňami pracovného pokoja. Malo by ísť len o dočasnú zmenu platnú pre rok 2026.

Všetky tieto vyššie spomenuté dni sa budú považovať za bežné pracovné dni, počas ktorých sa pôjde do práce.

7. Zákonník práce

Povolenie maloobchodného predaja tovarov počas vybraných dní sviatkov

Znovu sa povoľuje maloobchodný predaj tovarov počas vybraných dní pracovného pokoja, pričom zamestnávateľ bude môcť zamestnancovi nariadiť výkon práce v maloobchodných prevádzkach. Po novom budú môcť byť obchody znovu otvorené počas: 6. januára, Veľkonočného pondelka, 1. mája, 8. mája, 5. júla, 29. augusta, 15. septembra, 1. novembra a 17. novembra.

Vylúčenie podmienky výkonu práce zo strany zamestnanca v pracovnom čase určenom zamestnávateľom

Pri posudzovaní, či ide o pracovný pomer, sa bude stále sledovať, či zamestnanec pracuje pod vedením nadriadeného, vykonáva prácu osobne, podľa pokynov zamestnávateľa a v jeho mene.

Autor publikácie: Ing. Kristína Tašková, daňová poradkyňa

Uzávierka vydania publikácie: október 2025

Informácie v publikácii sú spracované k právnemu stavu platnému ku dňu jej publikovania.

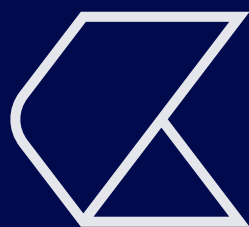
Legislatívna tour

2025/26

Bližšie informácie spolu s príkladmi vám prinesieme na **KROS Legislatívnej tour 2025/2026**.

Nenechajte si ujsť webinár **Čo sa mení v daniach a účtovníctve od 2026?**, v ktorom sa dozviete všetky potrebné informácie.

Zistiť viac

KROS

#krasanapredovania

 Bytčická 9009/14, 010 01 Žilina

 kros@kros.sk

 041/707 10 10

